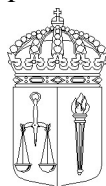

P

P

Mål nr 07-161

PATENTBESVÄRSRÄTTENS DOM

meddelad i Stockholm den 26 februari 2010

PARTER

Klagande

Solvay Flour GmbH (invändare)

Ombud: Albihns AB

Box 5581, 114 85 Stockholm

Motpart

American Pacific Corp (patenthavare)

Ombud: Patentbyrå Y Wallengren AB

Box 116, 331 21 Värnamo

SAKEN

Upphävande av patent på gas-vätskeblandning avsedd för användning som brandsläckningsmedel.

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Patent och registreringsverkets (PRV) beslut den 4 april 2007
angående 9200335-9, se bilaga 1

DOMSLUT

Patentbesvärsrätten bifaller överklagandet och upphäver patentet

LC

Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	Org.nr
Box 24160	Karlavägen 108	08-783 38 50	08-783 76 37	202100-3971
104 51 Stockholm				

YRKANDEN M.M.

Invändaren har i Patentbesvärsträtten yrkat att patentet ska upphävas i sin helhet.

Patenthavaren har bestritt invändarens yrkande om att patentet ska upphävas och har i första hand yrkat att patentet upprätthålls med de krav som omfattas av det överklagade beslutet. I andra hand har patenthavaren yrkat att patentet upprätthålls med patentkrav inlämnade 2008-03-13 till Patentbesvärsträtten.

GRUNDER

Till grund för sitt yrkande har invändaren hållit fast vid att uppfinningen inte är så tydligt beskriven att en fackman kan utöva uppfinningen samt att uppfinningen saknar nyhet och uppfinningshöjd i förhållande till känd teknik.

Patenthavaren har till grund för sitt yrkande i första hand hållit fast vid att uppfinningen är så tydligt beskriven att en fackman kan utöva uppfinningen samt att uppfinningen uppvisar nyhet och uppfinningshöjd i förhållande till känd teknik. Enligt patenthavarens mening är i vart fall uppfinningen enligt yrkandet i andra hand tillräckligt tydligt angiven genom uppgiften att tre olika komponenter ingår.

REDOGÖRELSE FÖR SAKEN*Uppfinningen*

Av patentansökningens beskrivning framgår bl.a. följande om uppfinningens bakgrund och ändamål. Uppfinningen avser en gas-vätskeblandning, ett brandsläckningsmedel, en brandsläckningsenhet omfattande en behållare för brandsläckningsmedel samt ett förfarande för att kontrollera utbredningen av en brand eller glöd.

Ett ändamål med föreliggande uppfinning är att tillhandahålla en gas-vätskeblandning, vilken speciellt är användbar som ett brandsläck-

ningsmedel och som kan ersätta tidigare kända medel, t.ex. s.k. haloner, vilka innefattar halogenerade kolväten innehållande brom. Haloner är effektiva som brandsläckningsmedel men har den nackdelen att de har en hög ozonförstörande effekt.

Ett av problemen med att finna ersättningsmedel till halonerna är att många medel som är mindre miljöförstörande och samtidigt icke-toxiska också är mindre effektiva. Medlet enligt uppfinningen ska vara huvudsakligen lika effektivt som halonerna men ha låg ozonförstörande effekt och ge låg växthuseffekt. Medlet ska också kunna användas i befintliga brandsläckare och brandsläckningssystem. Gas-vätskeblandningen enligt uppfinningen innefattar tre komponenter; en släckningsbas, ett dispergeringsmedel och en drivgas.

Släckningsbasen i gas-vätskeblandningen enligt föreliggande uppfinning kan vara ett helt eller delvis halogenerat kolväte. Släckningsbasen utgör den huvudsakliga andelen av medlet och utnyttjas i en mängd av minst 60 vikt%, baserat på den totala vikten av blandningen.

För att släckningsbasen ska ha god släckförmåga måste den gå att applicera in i flammen och nå flamhärden. Denna process går inte att helt styra med enbart drivgas och mekanisk utrustning (munstycke), utan effekten kommer även från medlets fysikaliska egenskaper. Önskad effekt uppnås genom att lösa ett dispergeringsmedel i släckningsbasen. Såsom dispergeringsmedel enligt uppfinningen utnyttjas åtminstone en kemisk förening som har hög löslighet i basen och god förmåga att dispergera denna.

Ett grundläggande krav på dispergeringsmedlet är att det ska vara en gas eller nära en gas efter utdrivningen ur den trycksatta behållaren för brandsläckningsmedlet.

Ett lämpligt dispergeringsmedel enligt uppfinningen har ett ångtryck inom området 2,5-45 bar vid NTP (normal temperatur och normalt tryck) och en kokpunkt som är $\leq 50^{\circ}\text{C}$ samt är lösligt i släckningsbasen inom området 0,5-40 vikt%. Dess tryck ska överstiga atmosfärstrycket efter den adiabatiska expansionen i munstycket. Då dispergeringsmedlet är löst i släckningsbasen och jämnt fördelat kommer medlet vid en plötslig

trycksänkning att expandera och vilja lämna basen i form av små gasblåsor. Vid passagen i munstycket kommer dessa gasblåsor att i kombination med inverkan från drivgas och munstycke slå sönder basen i en aerosol varvid upp till 70 % av basen bildar droppar inom området 10 μm -0,5 mm. Storleken avgörs av sprutavstånd och basens molekylvikt. Beroende på utformning av munstycke och drivgastryck kastas dessa aerosoler en viss sträcka under det att de fortsätter att dispergera.

Den tredje komponenten i gas-vätskeblandningen enligt uppfinningen är en inert gas, eller blandningar därav. Denna gas fungerar som drivgas och en lämplig sådan är t.ex. N_2 , Ar, Kr och Xe, eller blandningar därav och företrädesvis N_2 eller Ar.

En speciellt föredragen kombination av tre komponenter för handsläckare är CHCl_2CF_3 som bas, CF_4 som dispergeringsmedel och Ar som inert gas. För sprinklersystem är en lämplig kombination CHCl_2CF_3 , CHF_3 och Ar.

Vid valet av ingående komponenter i gas-vätskeblandningen har enligt beskrivningen komponenternas ångtryck respektive kokpunkt i kombination sannolikt stor betydelse.

De tre komponenterna sätts samman beroende på användningsområde och typ av brandsläckare som är aktuell. Vid t.ex. handbrandsläckare gäller det att få ett brandsläckningsmedel som har en tillräcklig utdrivningskraft, dvs. medlet ska komma ut till brandhärden. I sprinklersystem har man däremot inte samma behov av utdrivningskraft utan då har man ofta en begränsad lokal i vilken man ska uppnå en viss koncentration och fördelning av ämnet.

Uppfinningen definieras i självständiga patentkraven 1, 7, 8 och 11 på följande sätt:

Patentkrav 1 enligt förstahandsyrkandet har följande lydelse:

- Gas-vätskeblandning k ä n n e t e c k n a d av att den innehåller
- a) åtminstone ett klorerat och/eller fluorerat kol eller C_1 - C_{10} -kolväte, eller blandningar därav;

- b) åtminstone en eller flera kemiska föreningar som har ett ångtryck inom området 2,5-45 bar vid NTP och en kokpunkt som är $\leq -50^{\circ}\text{C}$ vid NTP, en löslighet i den klorerade och/eller fluorerade föreningen enligt a) av 0,5-40 vikt% vid rumstemperatur och förmåga att dispergera den klorerade och/eller fluorerade föreningen enligt a); och
- c) en inert utdrivningsgas eller en blandning av sådana gaser.

Patentkrav 7 har följande lydelse:

Brandsläckningsmedel, k ä n n e t e c k n a t av att det omfattar en gas-vätskeblandning enligt något av kraven 1-6, vilken är satt under ett tryck av 2,5-45 bar, speciellt 5-25 bar.

Patentkrav 8 har följande lydelse:

Brandsläckningsenhet omfattande en behållare för brandsläckningsmedel k ä n n e t e c k n a d av att behållaren (1) innehåller ett medel enligt krav 7.

Patentkrav 11 har följande lydelse:

Förfarande för att kontrollera utbredningen av en brand eller glöd, k ä n n e t e c k n a t av att man tillför branden eller glöden, eller i närheten av denna, en gas-vätskeblandning enligt krav 7.

Enligt andrahandsyrkandet har i den kännetecknande delen av patentkrav 1 införts uppgiften ”varvid a), b) och c) är tre olika komponenter”. Uppfinningen enligt andrahandsyrkandet definieras sålunda i det självständiga patentkravet 1 på följande sätt:

Gas-vätskeblandning k ä n n e t e c k n a d av att den innehåller

- a) åtminstone ett klorerat och/eller fluorerat kol eller $\text{C}_1\text{-C}_{10}$ -kolväte, eller blandningar därav;
- b) åtminstone en eller flera kemiska föreningar som har ett ångtryck inom området 2,5-45 bar vid NTP och en kokpunkt som är $\leq -50^{\circ}\text{C}$ vid NTP, en löslighet i den klorerade och/eller fluorerade föreningen enligt a) av 0,5-40 vikt%. vid rumstemperatur och förmåga att dispergera den klorerade och/eller fluorerade föreningen enligt a); och
- c) en inert utdrivningsgas eller en blandning av sådana gaser, varvid a), b) och c) är tre olika komponenter.

Patentkrav 7, 8 och 11 enligt andrahandsyrkandet har samma lydelse som motsvarande krav enligt förstahandsyrkandet.

Känd teknik

Invändaren hänvisade i Patentverket till bland andra följande dokument:

D1: US 5 084 190

D2: EP 0 460 991 A

D3: US 4 807 706

D4: WO 91/04766

D5: WO 91/02564

D6: DE 873 800 C

D7: EP 0 383 443 A

Efter invändningen upprätthöll Patentverket patentet i oförändrad lydelse, dvs. med patentkrav 1-12 inlämnade 2003-12-01.

Parternas utveckling av talan

Invändaren har i Patentbesvärsträtten i huvudsak anfört följande.

Beträffande uppfinningens tydlighet anföres :

Det första kravet i patentet är ett generellt, användningsoberoende produktkrav avseende en gas-vätskeblandning. Någon uppgift om halter finns inte.

Komponenten a) är enligt krav 1 ett klorerat och/eller fluorerat kol eller C₁-C₁₀-kolväte eller en blandning därav. Denna ordalydelse utesluter inte kolväten som dessutom innehåller brom. Enligt beskrivningen, sid. 5, rad 5-8, är halogensubstituenten ”företrädesvis F, Cl eller Br och helst F och Cl”. Det är således inte klart vilka föreningar som avses. Enligt ingressen till krav 1 ska produkten vara en gas-vätskeblandning. Komponenten b), som har en kokpunkt lägre än -50°C, är en gas. Komponenten c) är en inert utdrivningsgas. Således borde komponenten a) vara en vätska. Föreningarna enligt a) är emellertid inte begränsade till sådana som vid rumstemperatur och normalt tryck är vätskor. Vidare ska enligt krav 1 gas-vätskeblandningen omfatta tre komponenter. Emellertid kan både

komponenten a) och komponenten b) utgörs av CHF₃ (kokpunkt -128°C). Blandningen kan således vara en tvåkomponentblandning.

Beskrivningen innehåller ingen uppgift om fysikaliska egenskaper för de föreslagna blandningarna. Inte heller ingår uppgift om kokpunkt, löslighet eller dispergeringsförmåga i beskrivningen.

Det är således svårt att se hur en fackman inom området gas-vätskeblandningar kan åstadkomma en blandning enligt kravet 1.

Beträffande uppfinningens nyhet och uppfinningshöjd anföres :

Föreningen CHF₃ kan vara både släckningsbasförening a) och dispergeringsmedel b). Följaktligen skulle även vissa tvåkomponentsystem kunna täckas av kraven.

För trekomponentsystem enligt krav 1 kan man notera följande:

- Gas-vätskeblandningen innehåller föreningar av typen a), b) och c). Inga haltområden anges.
- Föreningen b) måste vara löslig inom ett område från 0,5 till 40 vikt% och den måste kunna dispergera föreningar av typen a). Dock nämns inget om att den måste vara närvarande i lämplig mängd för att dispergera kompositionen.
- Inget användningsområde anges för gas-vätskeblandningen, varför den inte är begränsad till de kompositioner som lämpar sig som brandsläckningsmedel.

Dokument D1 beskriver brandsläckningskompositioner som omfattar delvis fluorsubstituerad propan såsom heptafluoropropan, CF₃-CFH-CF₃, som kan användas tillsammans med åtminstone ett halogenerat kolväte valt från gruppen av difluorometan (HFC-32) (se kolumn 2, sista stycket och kolumn 3, rad 9-12). Difluorometan har en kokpunkt på -51,7°C, ett ångtryck på 1518,92 kPa, dvs. 15,2 bar. Följaktligen beskriver D1 en blandning av en förening enligt a) och en förening enligt b). I krav 4 och 6 i D1 anges dessutom att kväve används som drivmedel. I beslutet om avslag av invändning anges att inget av exemplen i D1 omfattar alla önskade komponenter. Med hänsyn till det mycket stora skyddsomfånget för patentet med sin vidsträckta och otydliga definition av ingående kom-

ponenter synes det som att dokument D1 innehåller en nyhetsförstörande beskrivning, (jmf D1:s krav 3: fluoropropan; krav 5: företrädesvis tillsats av en ytterligare HFC, såsom difluorometan; krav 6: företrädesvis tillsats av ett drivmedel) eller att D1 åtminstone gör uppfinningen enligt patentet näraliggande.

Det är vidare möjligt att direkt och otvetydigt komma fram till uppfinningen från D2, nämligen en blandning innehållande en föredragen förening a) enligt patentets krav 2 (perfluorobutan) och en föredragen förening b) enligt patentets krav 3 (trifluorometan) tillsammans med en drivgas. I exemplen 1-5 visas dessutom släckningsförmågan för blandningar som helt klart faller under krav 1 beträffande a) och b), nämligen en blandning av perfluoropropan och trifluorometan respektive av perfluoroetan och trifluorometan.

Vidare framhålles att den dispergerande effekten är en inneboende egenskap varför samma blandningar måste ha samma egenskaper. Gas-vätskeblandningen i krav 1 innehåller föreningar av typen a), b) och c). Blandningen kan således innehålla även andra komponenter. Vidare är kravet inte heller begränsat genom någon uppgift om användningen. Egenskapen för föreningen b) att denna förening måste kunna dispergera föreningar av typ a) begränsar inte mängden av föreningarna a) eller b). Det är bara en inneboende egenskap hos föreningarna av typen b). Således kan varje komposition som innehåller dessa tre typer av föreningar föregripa kompositionen enligt krav 1.

Dokument D2 beskriver blandningar som omfattar en basförening a) (enligt Tabell 1: perfluoropropan eller enligt Tabell 2: perfluoroetan) och ett dispergeringsmedel (trifluorometan) i mängder som stämmer överens med de enligt patentet angivna mängderna (se patentets beskrivning sid. 5, rad 14). Den enda tekniska skillnaden i förhållande till patentets krav är närvaron av ett drivmedel. Patentet anger att trifluorometan är ett dispergeringsmedel, D2 säger inget om denna egenskap, men närvaron av ett dispergeringsmedel uppnås oundvikligen i exemplen och enbart namngivandet av en egenskap hos en närvarande förening gör inte en känd blandning ny.

Patentets beskrivning demonstrerar ingenstans någon speciell effekt som erhålles genom enbart närvaro av ett drivmedel. Enda exempel i patentet där de eldsläckande egenskaperna bedömes (sid. 14) avser blandningar som fungerar utan drivmedel. Vidare anges i beskrivningen, sid. 7, att drivgasen kan uteslutas om dispergeringsmedlet (t.ex. trifluorometan som används i D2) har en viss drivgaseffekt.

Följaktligen kan det problem som ska lösas av uppfinningen enligt patentet i förhållande till D2 endast vara att åstadkomma en annan gas-vätskeblandning. Detta uppnås genom tillsats av ett drivmedel.

Tillsats av drivmedel till brandsläckningsmedel är trivialt och är, såsom nämns i D2, en möjlig lösning.

Patenthavaren har i Patentbesvärsträtten i huvudsak anfört följande.

Krav 1 är ett rent produktkrav varför det saknas anledning att i kravet ange syftet med produkten. Därför behöver kravet inte begränsas till en gas-vätskeblandning med brandsläckande egenskaper. Vad gäller halten av de ingående komponenterna är fackmannen fullt kapabel att välja proportionerna för de tre komponenterna med utgångspunkt från det som anges i beskrivningstexten och exemplen, på ett sådant sätt att en fungerande blandning erhålles.

Patenthavaren tillbakavisar påståendet att krav 1 inte skulle vara tydligt på grund av att ordalydelsen i kravet inte utesluter kolväten som innehåller brom. I beskrivningen anges visserligen att halogensubstituenten helst är F och Cl, men att vissa halogener skulle vara mer föredragna än andra innebär inte att andra halogener måste uteslutas, särskilt inte med tanke på att den äldre tekniken inte nödvändiggör en sådan uteslutning av brom.

Patenthavaren håller heller inte med om invändarens påståenden om vilka komponenter som är i gas- respektive vätskeform. Det är felaktigt att utgå från att ämnen med låg kokpunkt och högt ångtryck är gaser när de sprutas in eftersom man då har förutsatt att omgivningstemperaturen vid detta tillfälle är densamma som rumstemperaturen, vilket sällan stämmer. Exempelvis kan användningen ske i ett flygplan på hög höjd

eller i ett kallt vinterklimat. På sid. 8 i patentets beskrivning pekas särskilt på att sammansättningen av medlet är beroende av användningsområde och typ av brandsläckare (sid. 8, rad 37-39).

Med tanke på att krav 1 definierar tre komponenter a), b) och c), är den normala tolkningen av detta att de tre komponenterna ska vara olika för varje blandning. Eftersom krav 1 dock omfattar en mängd olika blandningar där de ingående komponenterna för varje blandning uppfyller specifikationerna för a), b) respektive c) kan det dock inträffa att ett och samma kemiska ämne eller förening i vissa blandningar utnyttjas exempelvis som komponent a), medan den i andra blandningar exempelvis utnyttjas som komponent b).

Beträffande invändarens påstående att det skulle vara svårt för fackmannen att åstadkomma en blandning enligt kravet 1 framhålles att fackmannen inte enbart styrs av kraven, utan också av beskrivningen, vari ingår ett antal exempel, som överensstämmer med kravet 1, till ledning för fackmannen.

I Besvärskammarens avgörande vid det Europeiska Patentverket (EPO) T 0012/81 anges att det är acceptabelt att definiera en kemisk substans med hjälp av dess produktparametrar såsom exempelvis smältpunkt m.m. För det aktuella fallet innebär detta att de definitioner som anges som begränsande för komponenten b), dvs. ångtryck, kokpunkt, löslighet och dispergeringsförmåga av EPO betraktas som helt acceptabla definitioner av de kemiska substanser som avses med komponenten b).

Beträffande invändarens beskrivning av dokument D1 som nyhetshindrande kan konstateras att man över huvud taget inte berör vare sig lösligheten eller dispergeringsförmågan hos komponenten b). Invändaren har således inte visat att dokument D1 är ett nyhetshinder i enlighet med europeisk praxis. Motsvarande gäller för det som beskrivs i D2. Invändaren har således valt att bortse från några av de definitioner som anges för komponenten b) i kravet 1.

Vad avser invändarens påstående att en fackman skulle ha svårt att utöva uppfinningen anförs att innehållet i krav 1 är inriktat på en gasvätskeblandning och invändaren har inte visat att fackmannen inte

skulle kunna bereda blandningen enligt kravet 1. Uppfinningen beskrivs mycket tydligt i beskrivningstexten, mot vilken kraven ska tolkas. Det är ju inte endast kraven, utan hela patentet, inklusive exempel och ritningar, som ger fackmannen instruktioner om hur uppfinningen ska utövas.

Beträffande synpunkter angående tydligheten hos komponenten b) hänvisas till beskrivningstexten sid. 6, rad 9-32, vari anges att dispergeringsmedlet ska vara lösligt i basen (det halogenerade kolvädet) och ge upphov till ett ång- eller gastryck i släcksystemet inom området 2,5-45 bar vid temperaturer mellan -30°C till +40°C. Dispergeringsmedlet expanderar således snabbt och dispergerar kolvädet tillsammans med drivgasen. Detta torde vara en klar och tydlig beskrivning av vilket slags dispergeringsmedel som fungerar för användning i uppfinningen. På rad 31-32 finns exempel på sådana ämnen.

Vad avser invändarens påståenden om att fackmannen inte skulle kunna avgöra vilka föreningar som avses i kategorierna a) och b) i krav 1 eller att fackmannen inte skulle kunna åstadkomma ett brandsläckningsmedel enligt krav 7 hävdas att detta inte understöds av någon som helst bevisning. Enbart påståenden om att uppfinningen inte är tillräckligt tydligt beskriven för att fackmannen ska kunna utöva den kan omöjligt vara grund för ett upphävande av patentet, särskilt som granskaren på PRV inte på något sätt har ifrågasatt terminologin.

DOMSKÄL

En förutsättning för att ett patent ska kunna upprätthållas är att uppfinningen har beskrivits så tydligt i ansökningsen att en fackman med ledning därav kan utöva uppfinningen.

Vid patentkrav innehållande funktionella bestämmelser såsom parametrar måste den i beskrivningen angivna informationen möjliggöra för fackmannen att utan orimliga svårigheter uppnå det genom parametrarna fastställda resultatet inom hela det skyddsområde som definieras av patentkravet. Informationen i beskrivningen måste således vara så tydlig och fullständig att fackmannen på ett tillförlitligt sätt ska kunna,

utan orimlig arbetsinsats, framställa produkten enligt uppfinningen inom hela det område som täcks av patentkravet.

Enligt EPO:s besvärskammars avgörande T 0012/81 är det tillåtet att definiera en kemisk substans mer exakt genom att ange produktparametrar, t.ex. med fysiokemiska egenskaper såsom smältpunkt eller hydrofiliiska egenskaper, för de fall den kemiska föreningen inte kan definieras tillräckligt precist med en generisk formel.

För att en produktparameter ska kunna godtas krävs vidare att en parameter som angivits som väsentlig i beskrivningen måste kunna utläsas ur denna eller vara möjlig för fackmannen att fastlägga utan orimlig arbetsinsats och utan överdrivet experimenterande samt att detta ska gälla för hela det område som patentkravet omfattar, jmf EPO:s besvärskammars avgörande T 0965/01.

Villkoret att beskrivningen ska vara så tydlig att en fackman med ledning av den kan utöva uppfinningen får i föreliggande fall anses innebära att sökanden i beskrivningen ska ange hur fackmannen ska välja en kombination av komponenterna a), b) och c) så att den önskade gas-vätskeblandningen erhålls. Vid utövandet av föreliggande uppfinning krävs således att fackmannen kan välja kombinationen av komponenter enligt a), b) och c) på sådant sätt att komponenten b) förutom att ha ett visst ångtryck, en viss kokpunkt och en viss löslighet i den klorerade och/eller fluorerade föreningen enligt a) dessutom ska ha förmågan att dispergera den klorerade och/eller fluorerade föreningen enligt a).

I patentskriften beskrivs ett brandsläckningsmedel bestående av en gasvätskeblandning innehållande tre olika komponenter; en släckningsbas enligt a), ett dispergeringsmedel enligt b) och en drivgas enligt c). Basen enligt a) ska enligt patentkrav 1 utgöras av "åtminstone ett klorerat och/eller fluorerat kol eller C₁-C₁₀ kolväte eller blandningar därav". Drivgasen enligt c) ska utgöras av "en inert utdrivningsgas eller en blandning av sådana gaser". Dispergeringsmedlet enligt b) ska enligt krav 1 utgöras av "åtminstone en eller flera kemiska föreningar, som har ett ångtryck inom området 2,5-45 bar vid NTP, en kokpunkt som är ≤-50°C vid NTP, en löslighet i den klorerade och/eller fluorerade föreningen enligt a) av

0,5-40 vikt% vid rumstemperatur och förmåga att dispergera den klorerade och/eller fluorerade föreningen enligt a)”.

De i krav 1 angivna bestämmelserna avseende ångtryck, kokpunkt och löslighet får anses tillhöra sådana parametrar som i sig kan vara godtagbara för att definiera en kemisk substans.

För att uppfylla bestämmelsen angående den dispergerande förmågan hos förening b) krävs i föreliggande fall att fackmannen kan hämta ledning ur beskrivningen för att kunna utöva uppfinningen.

Enligt beskrivningen ska basen enligt a) utgöra minst 60 vikt% av den totala vikten av blandningen (se sid. 5, rad 14) och ska enligt patentkrav 1 utgöras av åtminstone ett klorerat och/eller fluorerat kol eller C₁-C₁₀ kolväte eller blandningar därav. Basen kan således utgöras av ett mycket stort antal möjliga klorerade och/eller fluorerade föreningar. Det optimala förhållandet mellan släckningsbas och dispergeringsmedel är, förutom av i kravet angivna parametrar, enligt beskrivningen även beroende av gasvätske-blandningens applikationsområde.

Ett grundläggande krav på dispergeringsmedlet enligt b) är, enligt beskrivningen, att det ska vara en gas eller nära en gas efter utdrivningen ur den trycksatta behållaren för brandsläckningsmedlet (se sid. 6, rad 5-7). Vidare anges att medlet ska ge upphov till ett ång- eller gastryck i släckningssystemet, vid en temperatur från -30 till +40°C i lösning med släckningsbasen, som är inom området 2,5-45 bar. Dispergeringsmedlet ska också snabbt kunna expandera och slå sönder basen i kombination med inverkan från drivgas och munstycke, så att upp till 70 % av basen bildar droppar inom området 10 µm-0,5 mm (se sid. 6, rad 15-23).

I beskrivningen på sid. 8, rad 10-12, anges att de i kompositionen ingående föreningarnas ångtryck respektive kokpunkt i kombination förmodas ha betydelse för att kunna uppnå en lämplig sammansättning av kompositionen enligt uppfinningen. För övrigt ges inte i beskrivningen någon vägledning om hur föreningarna ska väljas för att uppnå den funktionella bestämmelsen att komponenten enligt b) ska ha förmågan att dispergera komponenten enligt a) utöver att föreslå att komponenten enligt b) kan utgöras av en eller flera av föreningarna SF₆, CF₄, CHF₃, CH₄

och CO₂ (se sid. 6, rad 31-32). I beskrivningen ges några exempel på lämpliga gas-vätskeblandningar. På sid. 8, rad 5-8 anges att en föredragen blandning för handbrandsläckare är CHCl₂CF₃ som bas, CF₄ som dispergeringsmedel och Ar som inert gas och för sprinklersystem föreslås en kombination av CHCl₂CF₃, CHF₃ och Ar.

Enligt Patentbesvärslättens mening kan inte beskrivningens allmänna del och de exempel på blandningar som ges i beskrivningen anses ge anvisningar som är så tydliga att en fackman med ledning av dessa kan utöva uppfinningen i hela det vidsträckta omfång som följer av bestämningen i patentkrav 1 under b) ”förmåga att dispergera” i kombination med de vidsträckta definitionerna av komponenterna a) och b). Den i patentkrav 1 angivna uppfinningen kan därför inte anses vara så tydligt beskriven att fackmannen med ledning av beskrivningen kan utöva uppfinningen i hela dess vidsträckta omfång.

Med hänsyn till det ovan anförda finner Patentbesvärslätten att grund enligt 25 § första stycket 2 patentlagen föreligger för upphävande av patentet med de beviljade patentkraven enligt yrkandet i första hand.

Patentkraven enligt andrahandsyrkandet skiljer sig från kraven enligt förstahandsyrkandet därigenom att i kravet 1 ingår uppgiften ”varvid a), b) och c) är tre olika komponenter”. Bedömningen av förstahandsyrkandet är inte beroende av om de tre komponenterna är lika eller olika varför inte heller patentkraven enligt yrkandet i andra hand anger en patenterbar uppfinning av samma skäl som ovan.

Med hänsyn till det ovan anförda ska överklagandet bifallas och patentet upphävas. Till följd härav saknar Patentbesvärslätten anledning att ta ställning till frågorna om nyhet och uppfinningshöjd.

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE, se bilaga 2 (Formulär A)

I avgörandet har deltagit patenträttsråden Jeanette Bäckvall,
ordförande, Yvonne Siösteen, referent, och Gunilla Sandell. Enhälligt.